

**ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ
ГЛУХІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА**

Предметно (циклова) комісія фізичного виховання та фахових методик

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

заступник директора з НМР

_____ О. М. Заїка

" ____ " _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Рухливі ігри з методикою викладання

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки _____ 0101 Педагогічна освіта _____

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність _____ 5.01020101 Фізичне виховання _____

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____ вчитель фізичної культури _____

(назва спеціалізації)

відділення _____ технологічної освіти _____

(назва відділення)

Робоча програма навчальної дисципліни «Рухливі ігри з методикою викладання»

для студентів за напрямом підготовки 0101 Педагогічна освіта, спеціальністю 5.01020101 Фізичне виховання.

Розробник: Залюбівець Марина Вікторівна - викладач фізичного виховання
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні предметної (циклової) комісії
фізичного виховання та фахових методик

Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 20__ року

Голова предметної (циклової) комісії

(підпис)

Залюбівець М.В.
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни
Рухливі ігри з методикою викладання
III рік навчання

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 1,5	Галузь знань <i><u>Фізичне виховання</u></i> (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
	Напрямок підготовки <i><u>0101 Педагогічна освіта</u></i> (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність: <i><u>5.01020101 Фізичне виховання</u></i>	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		3-й	
		Семестр	
		6-й	
Загальна кількість годин – 64 год.		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 44 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i><u>Молодший спеціаліст</u></i>	30 год.	
		Практичні, семінарські	
		34 год.	
		Самостійна робота	
		44 год.	
		Вид контролю: -	
		залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Пояснювальна записка

Головною метою педагогічної науки є формування творчої особистості. Засобами фізичної культури формується філософське, методологічне і світоглядне уявлення особистості про навколишній світ.

Метою програми «Рухливих ігор з методикою викладання» є підготовка фахівців з освітньо-кваліфікаційним рівнем – молодший спеціаліст з фізичної культури, які можуть самостійно і творчо вирішувати професійні завдання як наукової, так і педагогічної діяльності.

Дисципліна «*Рухливі ігри з методикою викладання*» являє собою складову частину учбового плану навчального закладу. Це дозволяє широко використовувати ігрову діяльність, як засіб фізичного виховання серед всіх вікових груп населення, а особливо серед дітей молодшого віку та підлітків.

Курс рухливих ігор передбачає вивчення питань по теорії історії ігрової діяльності, придбання необхідних теоретичних знань, практичних вмінь та навичок для ведення самостійної педагогічної роботи в області фізичної культури та спорту.

Навчальний курс «*Рухливі ігри з методикою викладання*» вкладається студентам 3 курсу у VI семестрі. Навчальним планом передбачено 30 годин на лекції та 34 години на семінарські і практичні заняття.

Основним документом, визначаючим зміст курсу є програма з фізичної культури «*Фізична культура – здоров'я і нації*».

Мета навчальної дисципліни «Рухливі ігри з методикою викладання» спрямована на оволодіння студентами знаннями та первинними навичками підготовки, організації та проведення рухливих ігор на перервах, групах продовженого дня, ігор-атракціонів, змагань «Веселі старти».

Завдання вивчення дисципліни « Рухливі ігри з методикою викладання » є ознайомлення з історією розвитку рухливих ігор та місцем рухливих ігор в системі фізичного виховання. Ознайомитися з особливостями проведення рухливих ігор у позаурочних формах. Ознайомитися з інтегрованою ігровою формою фізкультурних занять з дітьми старшого дошкільного та молодшого шкільного віку. Набути необхідні знання та практичні уміння в організації та проведенні рухливих ігор з учнями різних вікових груп.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: історію виникнення та розвитку рухливих ігор; особливості методики проведення рухливих ігор з учнями різних вікових груп; методику організації і проведення змагань, методику суддівства змагань із рухливих ігор; методику проведення рухливих ігор; методику добору та застосування рухливих ігор для різних вікових груп.

вміти: застосувати на практиці здобуті знання та навички та методику навчання проведення рухливих ігор; організувати і проводити заняття з рухливих ігор зі школярами різних вікових груп; застосування суддівські навички на практиці у процесі проведення рухливих ігор.

3. Програма навчальної дисципліни.

Змістовий модуль I. Основи теорії гри та методики використання рухливих ігор.

Тема 1. Поняття про гру. Основні ознаки ігрової діяльності. Гра як потреба людини. Рухливі та спортивні ігри. Відношення та конфліктні стани у рухливих іграх. Педагогічна класифікація рухливих ігор.

Тема 2. Соціальна сутність гри та її роль у сучасному суспільстві. Виникнення та розвиток гри. Погляди на гру педагогів і вчених. Розвиток рухливих ігор в Україні.

Тема 3. Педагогічна характеристика рухливих ігор. Гігієнічне та оздоровче значення, задачі рухливих ігор. Освітні задачі та значення рухливих ігор. Виховні задачі та значення рухливих ігор.

Тема 4. Педагогічні вимоги до організації і проведення рухливих ігор. Основні задачі керівника гри. Підготовка до проведення гри. Організація граючих. Керівництво процесом гри. Підведення підсумків гри. Особливості методики проведення ігор-естафет. Методика вирішення педагогічної задачі у грі.

Тема 5. Характеристика ігор та методика їх використання у зв'язку з віковими особливостями. Рухливі ігри молодшого шкільного віку. Рухливі ігри підлітків молодшого віку. Рухливі ігри підлітків. Рухливі ігри юнаків та дівчат.

Змістовий модуль II. Форми організації рухливих ігор.

Тема 6. Рухливі ігри на уроці фізичної культури в школі. Задачі ігор на уроці фізичної культури в школі. Місце гри на шкільному уроці. Організація ігор у 1-2 кл. Організація ігор у 3-4 кл. Організація ігор у 5-7 кл., 8-11 кл. Рухливі ігри у системі підготовки школярів ЗФП.

Тема 7. Рухливі ігри у позаурочних формах роботи школи. Ігри на перервах. Ігри у групах продовженого дня. Ігри у спортивних секціях. Ігри на шкільних святах.

Тема 8. Змагання по рухливим іграм. Змагання по окремим видам рухливих ігор. Змагання по комплексам рухливих ігор.

Тема 9. Рухливі ігри у позакласній роботі з дітьми. Ігри по місцю мешкання, у Будинках та Палацах дитячої творчості та молоді. Ігри в оздоровчому дитячому таборі.

Тема 10. Ігри у роботі з населенням, у родині, у навчальних закладах, місцях масового відпочинку працюючих. Ігри у роботі з дорослими, у родинному вихованні. Ігри в навчальних закладах. Фізіологічна характеристика рухливих ігор, які використовуються у спецгрупах на заняттях зі студентами.

Тема 11. Рухливі ігри на заняттях спортом. Виховання у іграх фізичної якості. Використання ігор для технічної підготовки. Використання ігор для тактичної підготовки. Використання ігор для морально-вольової підготовки. Використання ігор для активної уваги та регулювання емоційного стану.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Денна форма			
	Усього	У тому числі		
		Лекції	Семінари, практичні	СРС
1	2	3	4	5
Тема 1. Поняття про гру.	6	4	2	
Тема 2. Соціальна сутність гри та її роль у сучасному суспільстві.	6	2	4	
Тема 3. Педагогічна характеристика рухливих ігор.	6	4	2	
Тема 4. Педагогічні вимоги до організації і проведення рухливих ігор.	4	2	2	
Тема 5. Характеристика ігор та методика їх використання у зв'язку з віковими особливостями.	8	4	4	
Разом за змістовим модулем 1	30	16	14	
Змістовий модуль 2. Форми організації рухливих ігор.				
Тема 6. Рухливі ігри на уроці фізичної культури в школі.	6	2	4	
Тема 7. Рухливі ігри у позаурочних формах роботи школи.	6	2	4	
Тема 8. Змагання по рухливим іграм.	4	2	2	
Тема 9. Рухливі ігри у позакласній роботі з дітьми.	6	2	4	
Тема 10. Ігри у роботі з населенням, у родині, у навчальних закладах, місцях масового відпочинку працюючих.	8	4	4	
Тема 11. Рухливі ігри на заняттях спортом.	4	2	2	
Разом за змістовим модулем 2	34	14	20	
Усього годин	64	30	34	

5. Самостійна робота

№ з/п	Завдання	Кількість годин
1	Підготовка до проведення рухливих ігор для початкових класів.	4
2	Підготовка для написання самостійної роботи.	4
3	Підготовка до семінару «Основи теорії гри».	4
4	Підготуватися до проведення ігор естафетного характеру.	6
5	Підготуватися до проведення семінару «Характеристика ігор та методика проведення у зв'язку з віковими особливостями».	4
6	Підготуватись до написання самостійних робіт по іграм естафетного характеру.	4
7	Підготуватись до семінару «Рухливі ігри на уроці з фізичної культури в школі, в позаурочних формах роботи, змагання по рухливим іграм у позаурочній роботі».	4
8	Підготуватись до проведення ігор по видам спорту.	4
9	Підготуватись до семінару «Ігри у роботі з населенням, у родині, у навчальних закладах, місцях».	4
10	Рухливі ігри у заняттях спортом. Підготуватися до написання сценарію свята, та його проведення.	6
	Всього:	44

6. Теми семінарських занять.

Тема 1. Основи теорії гри.

1. Визначення гри.
2. Різновиди ігор.
3. Педагогічні основи гри (оздоровче, освітнє, виховне значення).
4. Відмінність рухливих ігор від спортивних.
5. Соціальні функції гри у сучасному суспільстві.
6. Класифікація рухливих ігор.
7. Відмінність гральної діяльності людини від ігор “тварин”.
8. Гра та труд. Їх зв'язок та відмінність.
9. Назвіть форми організації рухливих ігор.
10. Погляди на гру педагогів і вчених.
11. Розвиток рухливих ігор в Україні.

**Тема 2. Педагогічні вимоги до організації і проведення рухливих ігор.
Характеристика ігор та методика їх використання у зв'язку з
віковими особливостями.**

1. Назвіть форми організації рухливих ігор.
2. Від чого залежить підготовка до проведення гри?
3. Як готувати майданчик для гри?
4. Освітні задачі рухливих ігор.
5. Оздоровчі задачі рухливих ігор.
6. Виховні задачі рухливих ігор.
7. Керівництво грою.
8. Підготовка інвентарю для рухливих ігор.
9. Попередній аналіз гри.
10. Розміщення граючих та місце керівника при поясненні гри.
11. Пояснення гри.
12. Виділення ведучих, капітанів команд, помічників.
13. Як розподілити на команди.
14. Класифікація рухливих ігор.
15. Підготовка керівника до гри.
16. Підготовка граючого колективу.
17. Засіб розподілу на команди та їх характеристика.
18. Роль та місце показу.
19. Дозування навантаження у процесі гри.
20. Суддівство грою.
21. Вимоги до закінчення гри.
22. Підведення підсумків гри.
23. Закінчення гри.
24. Спостереження за процесом гри та поведінкою граючих.

Тема 3. Рухливі ігри на уроці фізичної культури в школі, в позаурочних формах роботи, змаганнях по рухливим іграм у позакласній роботі .

1. Методи вирішення педагогічних задач у грі.
2. Методика проведення рухливих ігор у молодших класах.
3. Рухливі ігри підлітків молодшого шкільного віку.
4. Рухливі ігри підлітків.
5. Задачі ігор на уроках фізичної культури.
6. Місце гри у шкільному уроці.
7. Організація ігор на уроках у 1-2 класах.
8. Організація ігор у 3-4 класах.
9. Значення та місце ігор-естафет у фізичному вихованні.
10. Види та класифікація естафет.
11. Від чого залежить підбір естафет?
12. Місце естафет в заняттях фізичною культурою.
13. Методика проведення естафет.
14. Як проходить організація гри естафетного характеру?
15. Комплектування команд.
16. Підготовка місць для ігор естафетного характеру та потроєння команд.
17. Як проходить пояснення правил гри естафетного характеру?
18. Як контролюються виконання завдань в іграх естафетного характеру?
19. Підведення підсумків в іграх естафетного характеру.
20. Як використовуються ігри естафетного характеру у різних видах спорту? (Навести приклади).

Тема 4. Ігри у роботі з населенням, у родині, у навчальних закладах і місцях. Рухливі ігри у заняттях спортом.

1. Як використовуються ігри на перервах, у групах продовженого дня, спортивних секціях, шкільних святах?
2. Як провести змагання по окремим видам рухливих ігор?
3. Змагання по комплексам рухливих ігор.
4. Ігри по місцю мешкання, у будинках і палацах дитячої творчості та молоді.
5. Ігри в оздоровчому дитячому таборі.
6. Ігри у роботі з дорослими, у родинному вихованні.
7. Ігри в навчальних закладах.
8. Фізіологічна характеристика рухливих ігор, які використовуються в спеціальних групах у заняттях зі студентами.
9. Як проходить виховання в іграх фізичною культурою?
10. Використання ігор для технічної підготовки.
11. Використання ігор для тактичної підготовки.
12. Використання ігор для морально – вольової підготовки.
13. Використання ігор для активної уваги та регулювання емоційного стану.
14. Використання ігор для відбору у спорті.
15. Використання ігор у різні періоди спортивного тренування.

7. Теми практичних занять:

(I змістового модулю)

1. Зміст, організація та методика проведення ігор з елементами спорту.
2. Зміст, організація та методика проведення ігор з учнями 1 класу
3. Зміст, організація та методика проведення ігор з учнями 2 класу.
4. Зміст, організація та методика проведення ігор з учнями 3 класу.
5. Зміст, організація та методика проведення ігор з учнями 4 класу.
6. Зміст, організація та методика проведення ігор по типу “п’ятнашок”, або “салок” та ін.
7. Зміст, організація та методика проведення ігор з елементами опору.
8. Зміст, організація та методика проведення ігор атракціонного характеру.

(II змістового модулю)

1. Організація і методика проведення ігор естафетного характеру (з обручем);
2. Організація і методика проведення ігор естафетного характеру (зі скакалкою);
3. Організація і методика проведення ігор естафетного характеру (із гімнастичною палкою);
4. Організація і методика проведення ігор естафетного характеру (з м’ячем);
5. Організація і методика проведення ігор естафетного характеру (із узгоджувальними колективними діями);
6. Організація і методика проведення ігор естафетного характеру (із елементами рівноваги);
7. Організація і методика проведення ігор естафетного характеру (із елементами комічного характеру);
8. Організація і методика проведення ігор з елементами легкої атлетики;
9. Організація і методика проведення ігор з елементами гімнастики;
10. Організація і методика проведення ігор з елементами баскетболу;
11. Організація і методика проведення ігор з елементами футболу;
12. Організація і методика проведення ігор з елементами волейболу, гандболу.

8. Індивідуальні завдання

З метою забезпечення високої якості засвоєння навчального матеріалу студентам видаються індивідуальні завдання при виконанні письмових робіт і тестових завдань, написанні рефератів та підсумкових контрольних робіт. Індивідуальні завдання видаються студентам під час проведення семінарських занять.

Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, оволодівають змістом модулів і навчальної дисципліни в цілому згідно графіку. Графік погоджується з викладачем кафедри, який веде семінарські заняття.

Засвоєння навчального матеріалу здійснюється шляхом відвідування лекційних та семінарських занять, самостійної роботи студента, отримання консультацій, написання реферату та письмових робіт.

Перевірка знань студентів, які навчаються за індивідуальним графіком здійснюється у формах:

- ✓ усного опитування;
- ✓ написання реферату та трьох письмових робіт за тематикою визначеною програмою;
- ✓ дві тестові перевірки знань (по одній при вивченні кожного змістового модуля);
- ✓ написання двох підсумкових контрольних робіт (по одній при вивченні кожного змістового модуля) або складання двох колоквиумів на основі залікових питань модуля.
- ✓ Складання ігрових карток по рухливим іграм: 30 ігор (1-4 кл.), 30 ігор – естафет (по видам спорту).
- ✓ Складання і написання сценарію, свята.
- ✓ Складання положення для змагань по рухливим іграм.

Методи навчання: лекції з застосуванням наочного матеріалу, практичні методи (ігровий та змагальний), рольові ігри.

Завершується процес вивчення дисципліни складанням заліку.

9. Методи навчання

На лекційних заняттях застосовуються словесні та наочні методи навчання. Лекції супроводжуються мультимедійними презентаціями. Комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяють розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця фізичної культури з урахуванням індивідуальних особливостей учасників навчального процесу й спілкування.

З метою формування професійних компетенцій широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу. При викладанні лекцій здійснюється комп'ютерна підтримка навчального процесу. На практичних заняттях впроваджуються інтерактивні методи навчання: робота в малих групах, ситуативне моделювання, метод проектів, опрацювання дискусійних питань, ігрова ситуація.

10. Методи контролю

Критерії оцінювання студентів з дисципліни

«Рухливі ігри з методикою викладання»

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.

Використовуються такі методи контролю, які мають сприяти підвищенню мотивації студентів-майбутніх фахівців до навчально-пізнавальної діяльності. Відповідно до специфіки фахової підготовки вчителя фізичної культури перевага надається практичному і тестовому контролю. Також використовується усний та письмовий контроль.

<i>Рівні засвоювання</i>	<i>Критерії оцінки усного оцінювання</i>	<i>Бали</i>
Високий (творчий)	<ul style="list-style-type: none">- повнота, осмисленість відповіді;- переконливість визначень, виділення характерних ознак;- логічність викладення інформації, встановлення причинно-слідчих зв'язків;- вміння виділяти головне, здійснити порівняння, співставлення, узагальнення, класифікацію;- наявність власного судження, відношення, оцінки.	5

Достатній	<ul style="list-style-type: none"> - неповно розкрито зміст питання, але відповідь достатньо осмислена; - за деяким винятком визначення переконливі, вміє виділити характерні ознаки при деякій допомозі зовні; - логічність викладання інформації встановлення причинно- слідчих зв'язків здійснює при зовнішній допомозі; - не завжди самостійно вміє виділити головне, здійснити порівняння, співставлення узагальнення, класифікацію; - наявність власного судження, відношення, оцінки ; - непереконливі, або висловлюються при допомозі зовні. 	4
Задовільний	<ul style="list-style-type: none"> - поверхове знання матеріалу, мало осмислене; - непереконливість визначень, виділення характерних ознак; - відсутня логічність викладення інформації, викликає значні труднощі встановлення причинно-слідчих зв'язків, вміння виділяти головне, співставлення; - не володіє мисленими операціями узагальнення, класифікації; - наявність власного судження, відношення, оцінки проявляються тільки зовні. 	3
Незадовільний	<ul style="list-style-type: none"> - знання матеріалу конче поверхові, або відсутні, тому відповідь не можна позитивно - оцінити, але є здатність здійснення мислиневих операцій, висловлення власного - судження, хоч і бракує знань. 	2
Незадовільний (без права перескладання)	<ul style="list-style-type: none"> - відсутність знань з даної дисципліни, низький рівень володіння мислиневими - операціями, не виконав вимоги модульного контролю. 	1

**Критерії оцінювання самостійної студентів з дисципліни
«Рухливі ігри з методикою викладання»**

<i>Рівні засвоювання</i>	<i>Критерії оцінки усного оцінювання</i>	<i>Бали</i>
Високий (творчий)	<ul style="list-style-type: none"> - оригінальність, доцільність рішення задачі; - повнота розкриття задачі; - логічність, відповідність, переконливість викладу; - наявність власних пропозицій, їх доцільність. 	5
Достатній	<ul style="list-style-type: none"> - стандартність рішення; - недостатньо повне розкриття задачі; - не завжди логічно, недостатньо переконливе викладення змісту виконаного завдання; - наявність будь-яких пропозицій, їх доцільність. 	4
Задовільний	<ul style="list-style-type: none"> - стандартність підходу до рішення задачі; - неповне, поверхове розкриття задачі; - мозаїчність викладення матеріалу, іноді відсутня узгодженість задачі і її рішення; - власні пропозиції відсутні або недоцільні. 	3
Незадовільний	<ul style="list-style-type: none"> - завдання здійснене дуже поверхово; - мозаїчне викладення матеріалу, яке не осмислене і не узгоджене з вимогами даного завдання. 	2
Незадовільний (без права перескладання)	<ul style="list-style-type: none"> - завдання не відповідає вимогам або не виконувалось 	1

Контрольні питання
(I змістового модулю)
Основи теорії гри та основи методики використання
рухливих ігор

1. Визначення гри;
2. Педагогічні основи гри (оздоровче, освітнє, виховне значення);
3. Відмінність рухливих ігор від спортивних;
4. Соціальні функції гри у сучасному суспільстві;
5. Ігровий метод. Його роль в педагогічній практиці.
6. Гра та труд. Їх зв'язок та відмінності.
7. Відмінність ігор та ігрової діяльності людини від “ігор” тварин;
8. Педагогічне групування (класифікація) рухливих ігор.
9. Ігри на шкільному уроці фізичної культури;
10. Ігри у позаурочних формах роботи;
11. Ігри у позашкільних формах роботи із дітьми;
12. Організація і методика проведення ігор для учнів 1 класів;
13. Організація і методика проведення ігор для учнів 2 класів;
14. Організація і методика проведення ігор для учнів 3 класів;
15. Організація і методика проведення ігор для учнів 4 класів.

Контрольні питання
(II змістового модулю)
Форми організації рухливих ігор

1. Аспекти використання ігор у заняттях спортом;
2. Ігри у системі оздоровчої та фізкультурно-масової роботи з населенням;
3. Характеристика ігор школярів 5-8 класів;
4. Характеристика ігор школярів 9-11 класів;
5. Характеристика розділу ігор у шкільній програмі;
6. Організація змагань по рухливим іграм;
7. Особливості проведення ігор-естафет: *з бігом, з стрибками, з повзанням, з перенесенням вантажу, із узгодженими колективними діями, з рівновагою, із елементами спортивних ігор;*
8. Особливості проведення змагань по рухливим іграм;
9. Охарактеризуйте ігри з елементами: *легкої атлетики, гімнастики, баскетболу, волейболу, гандболу, футболу, плавання та ін.*
10. Особливості проведення ігор на місцевості;
11. Особливості ігор атракціонного та комічного характеру.

Список рекомендованой літератури

1. Коротков И.Н. Подвижные игры в школе. М., Просвещение, 1979.
2. Яковлев В.Г., Ратников В.П. Подвижные игры. / Учебное пособие для студентов факультетов физвоспитания. М., Просвещение, 1977 г.
3. Былеева Л.А., Коротков И.М. подвижные игры. Учебное пособие для институтов физической культуры. М., Просвещение, 1982.
4. Лесгафт П.Ф. Руководство по физическому воспитанию детей школьного возраста. М., 1952, Т.2.
5. Геллер Е.М., Коротков И.М., Веселые старты. М., 1978.
6. Шурухин В.Р. Физкультурно-оздоровительные мероприятия в режиме учебного и продленного дня в школе. М., Просвещение, 1980.
7. Качашкин В.М. физическое воспитание в начальной школе. М., Просвещение, 1978.
8. Каюров В.С. Книга учителя физкультуры. М., ФиС, 1983.
9. Былеева Л.В. Подвижные игры на уроках. М., Физкультура в школе, 1985, №8.
- 10.Неробеев В.Н. Спортивные аттракционы. М., Просвещение, 1964.
- 11.Мирончук Б.А. Физическое воспитание в пионерском лагере. М., Просвещение, 1976.
- 12.Горбунов В.В. Папа, мама, я – спортивная семья. М., ФиС, 1977.
- 13.Кенеман А.В. Детские подвижные игры народов СССР, М., Просвещение, 1989.
- 14.Изоп Э.В. Игры на площадке и на местности, Ленинград, 1959.
- 15.Державец М.А. Игры и развлечения. М., 1955.
- 16.Коротков И.М. Подвижные игры детей. М., Советская Россия: 1987.
- 17.Буц Л. Рухливі ігри під музику. К., Музична Україна, 1987.
- 18.Васильков Г.А. От игры к игре. М., ФиС, 1985.
- 19.Ардт Лешер. Маленькие игры для многих, Минск, Польша, 1983.
- 20.Гришин В.Г. Игры с мячом и ракеткой. М., Просвещение, 1982.
- 21.Матвеев А.П., Мельников С.Б. Методика физвоспитания с основами теории. М., просвещение, 1991.
- 22.Килль В.М. Физкультурно-оздоровительные мероприятия в группах продленного дня. К., Рад. шк., 1988.
- 23.Фролов В.Г., Юрко Г.П. Физкультурные занятия на воздухе с детьми дошкольного возраста. М., Просвещение, 1983.
- 24.Митекин Е.М. Игры и развлечения в группе продленного дня. М., Просвещение, 1983.
- 25.Гуревич И.Я. 300 соревновательно – игровых заданий по ф\в. Минск, Высшая. шк., 1984.
- 26.Державец М.Д. Игры и развлечения. Военное издание. М., 1955.
- 27.Коротков И.М. Подвижные игры во дворе. Изд-во Знамя Москвы, 1987.
- 28.Каменцер М.Г. Спортшкола в школе. М., ФиС, 1985.
- 29.Методические рекомендации, Киев, 1988.

30. Геллер Е.М. Игры на перемене. 1) Для школьников 1-3 кл.;
2) Для школьников 4-6 кл.;
3) Для школьников 7-8 кл.;
1) 1-3 кл. Изд-во ФиС, 1988.,
2) 4-6 кл. Изд-во ФиС, 1985.,
3) 7-8 кл. Изд-во ФиС, 1985.
31. Глязер С. Значение игры и развлечения. М.. ФиС., 1973.
32. Глязер С. Ларчик с играми. М., Детская литература, 1975.
33. Стреповская В.Я. Подвижные игры в терапии больных и ослабленных детей. М., Медицина, 1987.
34. Журнал «Физическая культура в школе»,
35. Журнал «фізичне виховання у школі».
36. Мельникова А.М. праздники в средней школе. Волгоград. Изд-во «Учитель», 2002.

